

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžp/2/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200231
Dátum vydania rozhodnutia:	17.07.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012200231.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 26, IČO 313 03 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia ministra životného prostredia SR sp. zn. 8650/2011-1.10 (37/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/54/2012-105 zo dňa 23. januára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/54/2012-105 zo dňa 23. januára 2013 p o t v r d z u j e.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky

Rozhodnutím ministra životného prostredia SR sp. zn. 8650/2011-1.10 (37/2011-rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 3792/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2,3 písm. c/ zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 543/2002 Z.z.) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zák. č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Baranovo a súčasne bola zamietnutá žiadosť žiadateľa - Slovenského poľovníckeho zväzu, Poľovníckeho združenia Baranovo, v časti týkajúcej sa povolenia výnimky na usmrtenie ďalšieho jedinca medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri. Minister v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z.z. a určil, že odstrel možno zrealizovať v lokalite Obernauerová, Zadky a Sedlo, k. ú. J., L., D., I., A., E., D., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30. novembra 2011 poslieďkou a postriežkou a

do 15. decembra 2011 postriežkou a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslieďkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd v Bratislave na základe žaloby Lesoochranárskeho zoskupenia VLK preskúmal správne konanie a rozhodnutia v ňom vydané a zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie ministra životného prostredia SR č. 8650/2011-1.10 (37/2011- rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011 a rozhodnutie žalovaného sp. zn. 3792/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Rozsudok odôvodnil tým, že z predloženého administratívneho spisového materiálu žalovaného zistil, že dňa 27. januára 2011 bola žalovanému doručená žiadosť Poľovníckeho združenia Baranovo o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zák. č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2011 v počte 2 kusy. V žiadosti boli uvedené odhadované údaje o počte medveďov v poľovnom revíri, v ktorom za posledné dva roky (2009, 2010) nebol ulovený žiadny medveď. Žiadateľ odôvodnil svoju žiadosť tým, že vysoko premnožená populácia medveďa hnedého v Starohorskej doline a severnej časti okresu Banská Bystrica nepriaznivo ovplyvňuje rastlinnú a živočíšnu výrobu, pestovanie ovocných drevín a poľovnícke obhospodarovanie raticovej poľovnej zvery. Časté strety medveďov s občanmi hlavne v jesennom období priamo v obciach vytvárajú podľa žiadateľa kritické a rizikové situácie, kde sa často jedná o životy ľudí a o ich zdravie, pričom ako príklad sa uvádza použitie zbrane v krajnej núdzi v obci Uľanka v septembri 2010. Podľa pripojeného potvrdenia Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici zo dňa 14. januára 2011 vydaného Poľovníckemu združeniu Baranovo spôsobil v roku 2010 v poľovnom revíri Baranovo medveď hnedý škody na 6 ovciach v sume 396 € a na ovocných drevinách v sume 510 €.

Na základe žiadosti žalovaného vypracovala Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej iba ŠOP SR) stanovisko k regulačnému odlovu medveďa hnedého v roku 2011, v ktorom uviedla čas, spôsob a podmienky odlovu, pričom navrhla povoliť výnimku na regulačný lov jedného jedinca s hmotnosťou do 100 kg. Svoje stanovisko odôvodnila tým, že v predmetnom poľovnom revíri vznikajú pravidelné problémy s prenikaním medveďa do intravilánu obcí Špania dolina, Uľanka a do mestskej aglomerácie Banská Bystrica - Kostiviarska, Jakub, rekreačná oblasť Sásovská dolina, Šachtická. Podľa vyjadrenia ŠOP SR sa dňa 17. februára 2011 konalo pracovné stretnutie pracovníkov z odboru zoológie z dotknutých území, kde boli predložené žiadosti na povoľovanie výnimiek na regulačný odlov medveďa hnedého v roku 2011 a boli dohodnuté podmienky regulačného odlovu v uvedenom roku. Podľa záverov uvedených v zázname z tohto pracovného stretnutia škoda spôsobená veľkými šelmami na poľnohospodárskych kultúrach, poľovnej zvery, včelstvách, majetku, hospodárskych zvieratách a zdraví obyvateľstva sa bude zohľadňovať pri vydávaní výnimky na odlov len v prípade, ak bude preverená zo strany ŠOP SR. Vyjadrenia obcí, ktoré sa budú nachádzať len v prílohách žiadostí o odlov medveďa hnedého, bez predchádzajúceho oboznámenia príslušnej organizačnej jednotke ŠOP SR o danej ohrozujúcej situácii s jedincami medveďa hnedého v ich intraviláne a v jeho blízkosti, sa nebudú zohľadňovať v stanovisku ŠOP SR pri navrhnutí vydania výnimky na odlov medveďa hnedého.

Uvedené stanovisko ŠOP SR bolo aj s prílohami doručené žalobcovi v prílohe listu zo dňa 7. marca 2011 s tým, aby sa k podkladom rozhodnutia v stanovenej lehote vyjadril. Žalobca tak urobil, pričom vo svojom podrobnom vyjadrení zaujal názor, že nebolo preukázané splnenie podmienok stanovených zákonom na povolenie výnimky z ochrany medveďa hnedého.

Rozhodnutím č. 3792/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 žalovaný v zmysle § 40 ods. 2 ods. 3 písm. c/ povolil výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z.z. a povolil žiadateľovi usmrtiť - odstreliť - jedného jedinca medveďa hnedého v Poľovnom revíri Baranovo a zároveň podľa § 82 ods. 11 zákona č. 543/2002 Z.z. zamietol žiadosť žiadateľa v časti týkajúcej sa povolenia výnimky na usmrtenie jedného medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri, pričom stanovil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona. V odôvodnení rozhodnutia žalovaný poukázal na stanovisko ŠOP SR k žiadosti žiadateľa, zrekapituloval argumentáciu žalobcu z jeho vyjadrenia k podkladom rozhodnutia, pričom uviedol, že všetky žiadosti žiadateľov o povolenie usmrtiť medveďa hnedého v roku 2011 boli zaslané žalobcovi prostredníctvom jeho komunikačného odboru. Žalovaný mal za to, že pokiaľ potreboval žalobca viac informácií o predmetnom konaní, mohol využiť

svoje právo v zmysle § 23 ods. 1 Správneho poriadku nazrieť do spisu a urobiť si z neho výpisy a odpisy. Žalovaný ďalej uviedol, že podľa zistených údajov ŠOP SR i žiadateľa o výnimku populácia medveďa hnedého v poľovnom revíri nie je ohrozená, naopak všetko nasvedčuje tomu, že tento chránený druh živočicha v tomto revíri prosperuje a jeho populácia narastá. Niet preto podľa žalovaného dôvod spochybňovať splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie tohto živočicha, ktorou je, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu. V súvislosti s posúdením existencie alternatívy k povoleniu výnimky sa žalovaný zaoberal možnosťou odchytu medveďov a ich prípadného umiestnenia do ZOO alebo do iných lokalít, pričom oslovil všetky ZOO v SR aj ČR, ktoré však o medveďa hnedého neprejavili záujem. Nerealizovateľné je tiež podľa žalovaného premiestňovanie medveďov do iných lokalít z dôvodu, že odchytané synantropné medvede sú navyknuté hľadať potravu pri ľudských obydlíach, čím by sa len problém preniesol na iné miesto. Žalovaný tiež uviedol, že aby sa predišlo k stretom medveďov s ľuďmi, je potrebné udržiavať populáciu medveďa hnedého v takom počte a na takom areáli, aby nedochádzalo k jeho rozširovaniu tam, kde nie je dostatok prirodzenej potravy. Povolenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého v stanovenej lokalite je podľa žalovaného možné považovať za riešenie preventívneho charakteru, ktoré je v záujme ochrany a bezpečnosti obyvateľov, tak ako to vyžaduje § 40 ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z.z..

Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad. V rámci konania o rozklade žalobcu žalovaný požiadal ŠOP SR o stanovisko vo veci regulačného odlovu chráneného druhu živočicha medveďa hnedého v roku 2012 a to z dôvodu, že vzhľadom na dĺžku správnych konaní v roku 2011 by rozhodnutia žalovaného o povolení výnimky v roku 2012 už nemuseli byť v praxi vykonateľné. Preto si žalovaný vyžiadal stanovisko k odlovu v období od 01.06.2012 do 30.11.2012 poslednou a postriežkou vo vzťahu ku konaniam, ktoré zosumarizoval v prílohe svojej žiadosti. V odpovedi na uvedenú žiadosť zaujala ŠOP SR stanovisko, podľa ktorého dôvod, pre ktorý bolo odporúčané vydať výnimky na odlov medveďov hnedých na predmetných poľovných revíroch, je stále aktuálny a nepominul sa. Preto odporúčala predĺženie platnosti rozhodnutí tak, ako navrhol žalovaný. Uvedený list ŠOP SR bol zaslaný účastníkom konania, vrátane žalobcu, dňa 14.11.2011.

Dňa 28. novembra 2011 minister životného prostredia rozhodnutím č. 8650/2001-1.10 (37/2011- rozkl.) zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného tak, ako je uvedené v prvom odseku odôvodnenia tohto rozsudku. Zmenu výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia žalovaný odôvodnil tým, že v čase nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia by už mohla byť lehota na vykonanie regulačného odstrelu nerealizovateľná. Poukázal na doplnené stanovisko ŠOP SR a uviedol, že nakoľko zmena výroku sa nedotýkala skutkovej a vecnej stránky konania, ale spočívala len v určení novej lehoty na vykonanie rozhodnutia, nebol druhostupňový orgán viazaný povinnosťou doplniť dokazovanie o ďalšie skutočnosti. Na základe preskúmania spisového materiálu a žaloby, ako aj vyjadrenia žalovaného k nej krajský súd konštatoval nasledovné:

Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu. V rámci správneho súdnictva súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, najmä z toho pohľadu, či toto procesné pochybenie predstavuje takú vadu konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Povinnosťou žalovaného v konaní o udelenie výnimky zo zákazov ustanovených zákonom č. 543/2002 Z.z. je postupovať podľa Správneho poriadku, ktorého právneho režimu toto konanie podlieha. Jednou z povinností žalovaného v predmetnom konaní bolo postupovať v súčinnosti s účastníkmi tohto konania, teda aj so žalobcom. Inštitút súčinnosti je upravený na viacerých miestach Správneho poriadku (§ 3 ods. 2, § 33 ods. 2, § 56) a vyjadruje vzájomnú jednotu práv a povinností účastníka správneho konania, ktorý má právo navrhnúť dôkazy, ale na potvrdenie svojho tvrdenia má súčasne aj povinnosť dôkazy správneho orgánu predkladať, pričom nesplnenie tejto povinnosti má za následok neunesenie jeho dôkaznej povinnosti podmieňujúcej výsledok konania. Nesplnenie tejto povinnosti však nezabavuje správny orgán zistiť vo veci skutočný stav, keďže túto povinnosť správneho orgánu ukladá zákonodarec v ustanovení § 32 ods. 1 Správneho poriadku. Správny orgán zabezpečuje zisťovanie skutkových okolností z úradnej povinnosti, aj keď je účastník nečinný a správneho orgánu nenavrhuje alebo nepredkladá žiadne dôkazy a k veci samej sa žiadnym spôsobom nevyjadruje.

Účastník má v zmysle § 33 Správneho poriadku tiež právo vyjadrovať sa k podkladom rozhodnutia, ktoré zabezpečil správny orgán v priebehu konania, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Môže sa vyjadriť k jednotlivým dôkazom i k celkovému spôsobu prípravy podkladov, môže sa vyjadriť k otázkam

skutkovým i právnym. Zmyslom takto široko koncipovaného oprávnenia je predísť neskorším možným námietkam účastníka, ktoré by mohli viesť k prietiahom v konaní alebo iným komplikáciám. Z uvedených dôvodov povinnosťou správneho orgánu je umožniť účastníkovi, aby sa pred vydaním rozhodnutia oboznámil s dôkazmi a so všetkými podkladmi pre rozhodnutie vo veci, aby mal účastník zo skutkového hľadiska všetky informácie, ktoré má pred vydaním rozhodnutia správny orgán. Za týmto účelom by mal správny orgán oznámiť účastníkovi, že proces zhromažďovania podkladov rozhodnutia bol ukončený a že má možnosť sa pred vydaním rozhodnutia k veci vyjadriť. Správny orgán v konaní môže pokračovať a teda vydať rozhodnutie aj bez vyjadrenie účastníka, ak sa účastník svojho práva na vyjadrenie výslovne vzdá, alebo ostane v stanovenej lehote nečinný.

Pokiaľ správny orgán vydá rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa ku všetkým relevantným podkladom, na základe ktorých vo veci rozhodol, ide o procesné pochybenie správneho orgánu a teda o takú vadu, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia (porovnaj napr. rozsudky Najvyššieho súdu SR 6Sžo/55/2010, 5SŽ/24/2008, 4Sžo/10/2011, 3Sžd/72/2009, rozsudky Najvyššieho správneho súdu ČR 7A 112/2002 a 7As 40/2003)

Z preskúvaných rozhodnutí i z administratívneho spisu vyplýva, že okrem už spomínaných stanovísk ŠOP SR boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného i žiadosť poľovníckej organizácie o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území, či lokalite. Je nesporné, že žalobcovi neboli v priebehu konania tieto podklady doručené s tým, aby sa k nim vyjadril. Bolo mu oznámené, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený, nestačia, má v zmysle § 23 Správneho poriadku právo nazrieť osobne do spisu.

Uvedený postup žalovaného bol podľa názoru súdu v rozpore s § 3 ods. 2 v spojení s § 33 ods. 2 Správneho poriadku, nakoľko žalovaný neumožnil, aby sa žalobca mohol pred vydaním rozhodnutia vyjadriť ku všetkým podkladom, o ktoré správny orgán oprel svoje rozhodnutie, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Žalobca na viac vo svojom vyjadrení k začatému konaniu výslovne žiadal o možnosť oboznámiť sa s uvedenými podkladmi. Súd je toho názoru, že za daných okolností žalovaný mal žiadosť o udelenie výnimky a nej pripojené prílohy, ako aj všetky ostatné podklady, na základe ktorých rozhodoval, žalobcovi predložiť na vyjadrenie, či už v elektronickej podobe, alebo doručením ich fotokópií (napr. aj za náhradu nákladov s tým spojených). Súd je tej mienky, že právo účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia nemožno zamieňať s právom nazerať do spisov správneho orgánu a tvrdiť, že pokiaľ má účastník právo nazrieť do spisu, nemôže byť porušené jeho právo vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, pretože ide o dve samostatné a vzájomne nezastupiteľné oprávnenia, každým z nich sa sleduje iný účel. Naplnenie práva na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia sa môže nepochybne realizovať aj inou formou, ako možnosťou nazrieť do spisu.

Predmetné procesné pochybenie predstavuje takú vadu konania, ktorá by bez ďalších súdom zistených okolností mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Ako však súd zistil v priebehu konania, žalobca v zmysle zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) požiadal o sprístupnenie vyššie opisovaných listín a tieto mu boli všetky zaslané a to ešte pred vydaním rozhodnutia žalovaného o rozklade. Žalobca teda mal možnosť sa oboznámiť s uvedenými podkladmi rozhodnutia, hoci sa k nim dostal mimoprocesnou cestou. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ani inštitút sprístupňovania informácii povinnou osobou podľa osobitného právneho predpisu nemožno zamieňať s povinnosťou správneho orgánu podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku a preto postup žalovaného nemožno považovať za štandardný a zákonný. Pre daný prípad je však nutné konštatovať, že v konečnom dôsledku bol žalobca oboznámený s podkladmi rozhodnutia žalovaného a nič mu nebránilo na ne vhodne a včas reagovať, ak to považoval za potrebné. Vyššie uvedený procesný nedostatok v postupe žalovaného, ktorý neumožnil žalobcovi ako účastníkovi správneho konania realizovať v rámci konania právo vyplývajúce z § 32 ods. 2 Správneho poriadku, nemal za daných okolností podľa názoru súdu vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia a nebolo preto potrebné zrušiť žalobou napadnuté rozhodnutie podľa § 250j ods. 2 písm. e/ O.s.p.

Pokiaľ ide o analýzy minuloročnej regulácie a analýzy škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku, na ktoré poukazoval žalovaný v liste, ktorým žalobcu oboznamoval s podkladmi rozhodnutia, tieto z dôkazného hľadiska neboli podkladmi rozhodnutia, nakoľko sa v písomne spracovanej podobe v spise nenachádzajú a žalovaný z nich nevyvodil žiadne konkrétne skutkové zistenia, o ktoré by oprel rozhodnutie o výnimke. Je nepochybné, že odborné orgány ŠOP SR, ktoré v konaní o udelenie výnimiek

zaujímajú stanoviská pre potreby rozhodovania žalovaného, monitorujú stav medveďov v jednotlivých lokalitách ich výskytu, vyhodnocujú škody spôsobené medveďmi i realizáciu udelených výnimiek, o čom svedčia aj vyjadrenia ŠOP SR k jednotlivým žiadam žiadateľov o výnimku. V prejednávanej veci však žiadne konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme neboli podkladom rozhodnutia a preto žalovaný nemal s čím žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku oboznamovať. Z tohto hľadiska teda zákon v konaní porušený nebol.

Podľa § 25 ods. 5 Správneho poriadku ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, písomnosť určená do vlastných rúk sa doručuje iba tomu zástupcovi. Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa vzťahujú na toto doručovanie. Ak však účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu.

Vzhľadom na to, že žalobca bol v správnom konaní zastúpený advokátkou s plnomocenstvom na všetky úkony, bolo v zmysle § 25 ods. 5 Správneho poriadku povinnosťou žalovaného doručovať všetky písomnosti určené žalobcovi tejto zástupkyňi. Doručenie podkladov rozhodnutia dňa 21. novembra 2011 len žalobcovi bolo nepochybne porušením zákona a vadou v konaní správneho orgánu, avšak táto vada nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, pretože žalobca i jeho právny zástupca sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach.

Pokiaľ ide o zmenu prvostupňového rozhodnutia v konaní o rozklade, je zrejmé, že jej dôvodom bola výlučne potreba zabezpečiť realizateľnosť výnimky, pretože čas do 15.12.2011, dakedy sa mal odstrel uskutočniť, nebolo možné z dôvodu dĺžky rozkladového konania dodržať, nakoľko len 28.11.2011 minister vydal rozhodnutie o rozklade. Správny orgán druhého stupňa postupoval podľa názoru súdu v medziach zákona, keď si v rozkladovom konaní vyžiadal stanovisko ŠOP SR k predĺženiu času realizácie výnimky, ktoré zaslal aj žalobcovi. Vzhľadom na dôvod povolenia výnimky, ktorým bola obava o bezpečnosť a zdravie obyvateľov, nebolo podľa názoru súdu nevyhnutné preverovať skutočnosť tvoriace základ žiadosti o výnimku inak ako uvedeným dopytom. Tieto sa totiž v horizonte niekoľkých mesiacov reálne zmeniť nemôžu, pretože pokiaľ boli v predmetnej lokalite zaznamenané nebezpečné strety človeka s medveďom v blízkosti ľudských obydľí, nebezpečenstvo pre život a zdravie ľudí v tak krátkom časovom úseku nemôže pominúť.

Podľa § 59 ods. 1, 2 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Ak sú pre to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

K námietke o nesúlade výrokovej časti napadnutého druhostupňového rozhodnutia s § 59 ods. 2 Správneho poriadku zaujal súd názor, že nakoľko minister v rozkladovom konaní zmenil prvostupňové rozhodnutie žalovaného iba čiastočne a rozsah tejto zmeny výslovne vo výroku druhostupňového rozhodnutia vymedzil, postupoval v súlade s uvedeným ustanovením Správneho poriadku. Výrok druhostupňového rozhodnutia, podľa ktorého v ostatných (zmenou nedotknutých) častiach zostáva výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený, je podľa názoru súdu taktiež v medziach zákona. Naopak, pričel by sa zákonu taký výrok druhostupňového rozhodnutia, ktorým by sa v nezmenenej časti prvostupňové rozhodnutie potvrdilo, pretože správny orgán druhého stupňa odvolanie (rozklad) zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdzuje len vtedy, ak nie sú dôvody pre zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia. Ak teda minister v rozkladovom konaní čiastočne zmenil prvostupňové rozhodnutie, nemohol ho zároveň v ktorejkoľvek inej časti potvrdiť.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. chráneného živočicha je zakázané

- úmyselne odchytať alebo usmrcovať v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
- úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
- d) poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku,
- e) medzidruhovo krížiť,
- f) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom

predpise, výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. výnimku podľa odseku 2 možno povoliť v záujme ochrany dotknutých druhov alebo ochrany prírodných biotopov, pri predchádzaní závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom hospodárstve a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj pri predchádzaní závažných škôd na inom type majetku, v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie.

na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely,

na odber, odchyt alebo držbu jedincov v malom počte za prísne kontrolovaných podmienok, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu.

Pokiaľ ide o hmotnoprávnu stránku veci, súd rovnako ako v rozhodnutiach týkajúcich sa povoľovania výnimiek na odstrel medveďa hnedého v roku 2007 (napr. sp. zn. 2S/233/07) konštatuje, že celoročná druhová ochrana medveďa hnedého ako chráneného živočícha európskeho významu je zabezpečená na základe zákona č. 543/2002 Z.z., ktorý ustanovuje v súvislosti s uvedeným živočíšnym druhom zakázané činnosti a zároveň aj podmienky, za ktorých možno povoliť výnimku z ochrany. Povoľiť výnimku možno len za predpokladu, že neexistuje iná alternatíva a zároveň udelená výnimka neohrozí zachovanie populácie dotknutého druhu, pričom pre povolenie výnimky musí byť súčasne splnený niektorý z taxatívne vymedzených dôvodov uvedených v § 40 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z.z..

Zo stanovísk ŠOP SR k žiadostiam o povolenie výnimky i zo samotných žiadostí poľovníckych združení je zrejmé, že medveď hnedý ako chránený živočíšny druh na území Slovenska prosperuje a jeho populácia narastá, pričom na tomto trende nič nemení ani každoročný odstrel medveďov na základe povolených výnimiek. Súd nie je kompetentný spochybňovať údaje odborných organizácií ŠOP SR konštatujúce pozitívny vývoj populácie tohto živočíšneho druhu na Slovensku a tým ani splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie medveďa hnedého, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu. Uvedenú podmienku považoval súd za splnenú aj napriek tomu, že žalovaný mal k dispozícii pri rozhodovaní o povolení výnimky len kvalifikované odhady o počtoch medveďov v poľovných revíroch, nakoľko sčítanie populácie tohto druhu na Slovensku stále neprebehlo. Rovnako súd nie je kompetentný posúdiť ani existenciu inej alternatívy k povoleniu výnimky. Preto mohol len konštatovať, že pokiaľ sa žalovaný v tejto súvislosti zaoberal možnosťou odchytu medveďov a ich prípadného umiestnenia do niektorej ZOO, pričom žiadna z nich o medveďa hnedého neprejavila záujem, nepostupoval v rozpore so zákonom. Faktom je, že žiadna iná alternatíva k povoleniu výnimky v konaní riešená ani navrhovaná nebola. Na viac z povahy veci je zrejmé, že pokiaľ dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti obyvateľov najmä v dôsledku synantropizácie medveďa hnedého v posudzovaných lokalitách, nie je možné v reálnom čase situáciu riešiť inak ako udelením výnimky na usmrtenie tohto živočícha.

Nadalej platí, že populáciu medveďa hnedého v rámci celého Slovenska je potrebné udržiavať v takom počte a na takej ploche, aby nedochádzalo k jeho rozširovaniu do tej oblasti, kde nie je dostatok prirodzenej potravy, kde je však omnoho väčšia ponuka potravy z umelých zdrojov, ktorých preferenciou by sa zvyšovala hrozba vzniku závažných škôd na majetku i na bezpečnosti a zdraví obyvateľstva. Povolenie výnimky z dôvodu podľa § 40 ods. 3 písm. c/ zák. č. 543/2002 Z. z. je možné len vtedy, keď z konkrétnych okolností existujúcich v danom území, pre ktoré sa výnimka požaduje, možno vyvodíť ohrozenie záujmu na ochrane bezpečnosti a zdravia obyvateľov daného územia. Ako súd v minulosti konštatoval v rozhodnutiach týkajúcich sa povoľovania výnimiek na odstrel medveďa hnedého, ak má byť dôvodom pre povolenie výnimky ochrana zdravia a bezpečnosti obyvateľov, mal by správny orgán v konaní požadovať od žiadateľa doloženie určitej formy monitoringu pohybu najmä synantropných medveďov v blízkosti ľudských sídiel a zdokumentovať prípady agresívneho správania medveďov, aby bolo možné z takýchto konkrétnych okolností vyvodíť opodstatnenú obavu o zdravie a bezpečnosť obyvateľov. Povolenie výnimky z uvedeného dôvodu má mať predovšetkým preventívny charakter, jej realizáciou sa má predchádzať nebezpečným stretom človeka s medveďom predovšetkým

mimo miest jeho prirodzeného výskytu, najmä v intraviláne obcí a v blízkosti ľudských obydľí. Keďže poľovný revír, ktorého sa žiadosť o výnimku týkala, je prirodzeným miestom výskytu medveďa hnedého, nie je podľa názoru súdu možné z každého prípadného stretu človeka s týmto zvieratom vyvodiť reálnu hrozbu pre život a zdravie obyvateľstva. Musí ísť o zdokumentovaný výskyt jedincov tohto živočíšneho druhu mimo svojho prirodzeného lesného areálu, kde jeho prítomnosť predstavuje reálnu hrozbu pre človeka.

V konaní začatom na základe žiadosti Poľovníckeho združenia Baranovo žiadateľ doložil svoju žiadosť len potvrdením Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici o výške škôd spôsobených medveďom hnedým v celkovej sume 906,- €. V potvrdení nebola bližšie označená lokalita, kde ku škodám došlo, najmä či išlo o miesta v bezprostrednej blízkosti zastavaných území, alebo vo vzdialenejších oblastiach, kde sa človek vzhľadom na prirodzený výskyt medveďa musí správať obozretnšie. Žiaden iný doklad o pohybe jedincov medveďa hnedého v blízkosti ľudských sídiel k žiadosti doložený nebol. V stanovisku ŠOP SR k žiadosti sa len konštatujú pravidelné problémy s prenikaním medveďov do intravilánu obcí priliehlych k predmetnému poľovnému revíru, aj do mestskej aglomerácie Banská Bystrica, znovu však bez uvedenia bližšej špecifikácie času a miesta takýchto prienikov, príp. údajov o miestnom zdroji týchto informácií.

Na základe uvedených skutkových zistení nie je podľa názoru súdu možné urobiť jednoznačný záver o tom, že sú splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 40 ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z., pretože zo zhromaždených podkladov rozhodnutia v predmetnej veci nevyplýva, že ohrozenie zdravia a bezpečnosti obyvateľov v predmetných lokalitách je natoľko závažné, že výrazne prevyšuje záujem na ochrane živočíšneho druhu medveďa hnedého. Súd je toho názoru, že prísna druhová ochrana tohto živočícha si vyžaduje dôkladnejšie zdokumentovanie pohybu jedincov medveďa hnedého mimo svoj prirodzený areál, z ktorého by bola zrejmá potreba chrániť záujem na ochrane zdravia a bezpečnosti obyvateľov povolením výnimky. Pokiaľ príslušné organizácie ŠOP SR v spolupráci so žiadateľmi či s dotknutými obcami monitorujú pohyb medveďov v blízkosti ľudských obydľí a v intravilánoch obcí, je potrebné, aby takýto monitoring žalovanému na účely rozhodovania o povolení výnimiek poskytli, čím by sa zjednodušila dôkazná situácia v týchto konaniach a proces povoľovania výnimiek by sa stal transparentnejším.

Vzhľadom na uvedené dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že zistenie skutkového stavu je nedostatočné pre posúdenie veci a preto bolo potrebné napadnuté rozhodnutie i rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O. s. p. a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude právnym názorom súdu viazaný.

III.

Odvolanie

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom uviedol, že ho považuje za nesprávny pretože Krajský súd v Bratislave dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a zároveň rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.).

Výnimku z druhovej ochrany možno povoliť len za podmienok ustanovených v § 40 ods. 2 a ods. 3 zákona o ochrane prírody, pričom prvostupňový správny orgán v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol konkrétne skutočnosti, ktoré viedli k rozhodnutiu o povolení výnimky zo zákazov ustanovených § 35 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane prírody.

Ministerstvo malo z dostupných údajov Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“), ktorá ako odborná organizácia zabezpečuje aj spracovávanie odborných stanovísk a podkladov pre rozhodovaciu a inú činnosť orgánov ochrany prírody a vykonávanie prieskumu a výskumu osobitne chránených častí prírody a krajiny vrátane zhromažďovania, uchovávaní a vyhodnocovania údajov o ich stave, zo žiadosti žiadateľa, ako aj z ďalších informácií, napr. z monitoringu pracovníkov ŠOP SR - Správy Národný park Nízke Tatry, z priamej komunikácie so starostami priliehlych obcí, z komunikácie s občanmi, ktorí medveďa pozorovali a z vlastných pozorovaní vykonávaných celoročne v teréne, preukázané, že populácia medveďa hnedého v predmetnom revíri nie je ohrozená a pravidelne dochádza k nebezpečným stretom medveďov s ľuďmi. Predmetné lokality sa nachádzajú v blízkosti intravilánu obcí Špania Dolina a Uľanka, ako aj mestskej aglomerácie Banská Bystrica - Kostiviarska, Jakub a

rekreačných oblastí Sásovská dolina a Šachtička, kde sa pohybujú miestni obyvatelia a turisti, čím dochádza k nebezpečným stretom človeka s medveďmi.

Ministerstvu bolo preto zrejmé, že žiadosť žiadateľa o odstrel medveďa v poľovnom revíri Baranovo je dôvodná. Ministerstvo pri rozhodovaní taktiež vychádzalo zo zisteného počtu jedincov medveďa, vyskytujúcich sa v poľovnom revíri Baranovo, zo škôd spôsobených medveďmi na rastlinnej a živočíšnej výrobe, pestovaní ovocných drevín a na poľovníckom obhospodarovaní raticovej zveri a z pozorovanej zvýšenej frekvencie stretnutí tohto živočícha s obyvateľmi príslušných obcí a s turistami, a to nielen v jeho prirodzených biotopoch, ale aj v zastavanom území.

Všetko nasvedčovalo tomu, že tento chránený druh živočícha v tejto oblasti prosperuje a jeho populácia narastá. Nebol preto dôvod spochybňovať splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie tohto živočícha, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu.

Ministerstvo sa svojimi kritériami na povolenie výnimky (prednostné povoľovanie výnimiek mimo území s 3. až 5. stupňom ochrany, ktoré slúžia ako jadrové zóny klľudu pre medveďa a hlavne na okraji areálu rozšírenia medveďa) snaží dosiahnuť udržanie populácie v priaznivom stave v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľov. Rozširovanie areálu a postup do oblastí zasiahnutých ľudskou činnosťou, častejšie vyrušovanie medveďom, ako aj jednoznačne preukázané hlásenia o zvýšenom počte medveďov aj v pôvodných miestach výskytu, nesporne nasvedčujú skutočnosti, že v poľovnom revíri Baranovo je zvýšený stav populácie medveďa hnedého.

Z vyššie uvedeného je teda nesporné, že v dotknutom správnom konaní bola dostatočne naplnená potreba povolenia výnimky na usmrtenie medveďa hnedého podľa § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody v odôvodnení napadnutého prvostupňového a druhostupňového rozhodnutia.

S poukazom na prioritný záujem na ochrane života a zdravia ľudí zákon o ochrane prírody pripúšťa aj určité výnimky z podmienok ochrany chránených druhov

živočíchov, pričom v zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody nevyžaduje vznik škodlivého následku na verejnom zdraví alebo na verejnej bezpečnosti ľudí, ale preferuje ochranu týchto záujmov pred vznikom takéhoto škodlivého následku.

V tejto súvislosti je rozporuplný záver Krajského súdu v Bratislave uvedený na strane 13, posledný odsek rozsudku, v ktorom súd najskôr tvrdí, že „povolenie výnimky z uvedeného dôvodu má mať predovšetkým preventívny charakter, jej realizáciou sa má predchádzať nebezpečným stretom človeka s medveďom predovšetkým mimo miest jeho prirodzeného výskytu, najmä v intraviláne obcí a v blízkosti ľudských obydľí“ a hneď na to konštatuje, že „nie je podľa názoru súdu možné z každého prípadného stretu človeka s týmto zvieratom vyvodit' reálnu hrozbu pre život a zdravie človeka“.

V zmysle ustanovenia § 40 ods. 3 písm. c) zákona o ochrane prírody je vznik škodlivého účinku na zdraví a živote ľudí právne irelevantný, pretože keď následok na zdraví alebo živote vznikne, uvedené ustanovenie stráca na význame.

Krajský súd v Bratislave na strane 14 (prvý odsek) v odôvodnení rozsudku tvrdí, že cit. „v potvrdení nebola bližšie označená lokalita, kde ku škodám došlo, najmä či išlo o miesta v bezprostrednej blízkosti zastavaných území alebo vo vzdialenejších oblastiach, kde sa človek vzhľadom na prirodzený výskyt medveďa musí správať obozretnejšie“, pričom úplne opomenul skutočnosť, že podľa napadnutých rozhodnutí žalovaného sa povolila výnimka na odstrel medveďa v poľovnom revíri Baranovo na lokalite Obernauerová, Zadky a Sedlo, katastrálne územie J., L., D., I., A., E., D., ktoré sa nachádzajú v druhom stupni ochrany, t.j. v juhozápadnej časti ochranného pásma Národného parku Nízke Tatry, v blízkosti intravilánu obcí Špania dolina a Uľanka, ako aj mestskej aglomerácie Banská Bystrica - Kostiviarska, Jakub a rekreačných oblastí Sásovská dolina a Šachtička.

Napadnutý rozsudok Krajského súdu je vnútorné protirečivý aj v tom, že na jednej strane konštatuje (str. 13, stredný odsek odôvodnenia rozsudku), cit.: „súd nie je kompetentný spochybňovať údaje odborných organizácií ŠOP SR konštatujúce pozitívny vývoj populácie tohto živočíšneho druhu na Slovensku, a tým ani splnenie základnej podmienky pre povolenie výnimky na usmrtenie medveďa, ktorou je skutočnosť, že povolená výnimka neohrozí zachovanie populácie tohto druhu. Uvedenú podmienku považoval súd za splnenú (...) pokiaľ dochádza k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti obyvateľov najmä v dôsledku synantropizácie medveďa hnedého v posudzovaných lokalitách, nie je možné v reálnom čase

situáciu riešiť inak ako udelením výnimky na usmrtenie tohto živočícha.", pričom na strane druhej spochybňuje (str. 14, prvý odsek odôvodnenia rozsudku), závery obsiahnuté v stanovisku ŠOP SR - Správy Národného parku Nízke Tatry (ďalej len „Správa NAPANT“).

Krajský súd v Bratislave pri svojom rozhodovaní vôbec nevzal do úvahy stanovisko ŠOP SR- Správy NAPANT z 22. februára 2011 k žiadosti žiadateľa (PZ Baranovo), v ktorom v rámci popisu poľovného revíru uvádza, že sa nachádza iba v 2. stupni ochrany, pričom možnosť konfliktov s medveďmi je v danej lokalite vysoká, nachádzajú sa tu početné ľudské sídla - severovýchodná časť mestskej aglomerácie Banská Bystrica s jej okrajovými časťami a rekreačné oblasti - Sásovská dolina, Špania Dolina, Šachtica.

ŠOP SR - Správa NAPANT v závere tohto stanoviska, na základe dôkladného poznania stavu a početnosti stretov medveďa hnedého s ľuďmi v tomto regióne, odporučila povoliť výnimku, nakoľko tu vznikajú pravidelné problémy s prenikaním do intravilánu obcí Špania Dolina a Uľanka, ako aj mestskej aglomerácie Banská Bystrica - Kostiviarska, Jakub a do rekreačných oblastí Sásovská dolina, Šachtica, v tejto juhozápadnej časti ochranného pásma NAPANT-u dochádza k značnej sezónnej koncentrácii populácie.

Krajský súd v Bratislave na predmetnej str. 14 v prvom odseku odôvodnenia rozsudku vytýkal správneho orgánu najmä nepresvedčivé preukázanie ohrozenia života a zdravia ľudí na základe stretov s medveďmi a škôd spôsobených medveďom, pričom sa zameral najmä na žiadosť žiadateľa, ktorú vyhodnotil ako nedostatočne podloženú.

Krajský súd v Bratislave uvedeným postupom ignoroval činnosť správneho orgánu v predmetnom správnom konaní, predovšetkým doplnenie spisovej dokumentácie o stanovisko ŠOP SR a o hodnotenie dôkazov zo strany správneho orgánu na základe podkladov odborných organizácií na ochranu prírody a na základe skutočností známych správneho orgánu z úradnej činnosti.

Krajský súd v Bratislave v rozpore so svojím tvrdením, že nie je kompetentný spochybňovať údaje odborných organizácií ŠOP SR, a že považuje za splnenú základnú podmienku pre povolenie výnimky na usmrtenie medveďa, v tejto časti vyhodnotil dôkazy zhromaždené v spisovom materiáli namiesto správneho orgánu a nerešpektoval pri tom stanovisko ŠOP SR, v ktorom bolo odporučené povoliť žiadateľovi požadovanú výnimku z podmienok ochrany medveďa hnedého.

V danej súvislosti si dovoľujeme upozorniť, že stanovisko ŠOP SR bolo v danom prípade vypracované s prihliadnutím na pracovné rokovanie zoológov jednotlivých organizačných útvarov ŠOP SR s územnou pôsobnosťou na území areálu výskytu medveďa hnedého na Slovensku, ktoré sa uskutočnilo 17. februára 2011. Na tomto rokovaní boli posúdené jednotlivé žiadosti užívateľov poľovných revírov o povolenie výnimky z ochrany medveďa, pričom v rámci tohto posúdenia bola vyhodnotená osobitne aj žiadosť žiadateľa.

V poľovnom revíri Baranovo ŠOP SR - Správa NAPANT evidovala 6-10 jedincov medveďa hnedého a na základe stotožnenia sa so žiadosťou žiadateľa odporučila povoliť výnimku zo zakázaných činností z dôvodov predchádzania závažných škôd, najmä na úrode, hospodárskych zvieratách, včelstvách a v záujme ochrany zdravia a bezpečnosti obyvateľov.

V tejto súvislosti žalovaný zdôraznil, že ŠOP SR je odbornou organizáciou pre rozhodovaciu a inú činnosť orgánov ochrany prírody a pre vykonávanie prieskumu a výskumu osobitne chránených častí prírody a krajiny vrátane zhromažďovania, uchovávanía a vyhodnocovania údajov o ich stave.

Ministerstvo podané žiadosti užívateľov poľovných revírov každoročne posudzuje z podkladov, ktoré mu pripravuje ŠOP SR na základe zisťovania vývoja populácie medveďa hnedého na Slovensku i v jeho jednotlivých geomorfologických celkoch, vyhodnocovania evidovaných škôd spôsobených týmto živočíchom na hospodárskych zvieratách, ale aj možného ohrozenia obyvateľov. Pre rozhodovaciu činnosť ministerstva preto nie sú smerodajné prílohy žiadateľa o povolenie výnimky na odstrel medveďa o stretoch alebo škodách spôsobených týmto chráneným živočíchom, ale tieto môžu byť iba jedným z podkladov rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave sa s danými údajmi ŠOP SR nijako nevysporiadal, ani v odôvodnení rozsudku neuviedol žiadny dôvod, prečo údaje tejto odbornej organizácie MŽP SR nevzal do úvahy. Správny orgán bol týmto postupom Krajského súdu v Bratislave uvedený do neistoty, akým spôsobom má v budúcnosti vyhodnocovať stanoviská ŠOP SR, ktoré sú pre rozhodnutia správneho orgánu v uvedenej veci odbornými podkladmi.

Podľa § 157 ods. 2 OSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z toho, že práve tieto súdy majú poskytovať v občianskom súdnom konaní materiálnu ochranu zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/2004, III. ÚS 117/2007, III. ÚS 332/2009, III. ÚS 36/2010).

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave obsahuje v odôvodnení rozhodnutia závery, ktoré si navzájom odporujú. Z rozsudku takisto nie je zrejmé, aký by mal byť správny postup alebo odporúčanie pre správny orgán pri rozhodovaní skutkovo rovnakých alebo obdobných vecí.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zrušil a konanie zastavil.

Žalobca sa k odvolaniu nevyjadril.

IV.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p., preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 23. januára 2013.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 17. júla 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu pripojených spisov odvolací súd zistil, že predmetom súdneho prieskumu je rozhodnutie žalovaného, ktorým bol na základe rozkladu žalobcu zmenený výrok prvostupňového rozhodnutia žalovaného č. 3792/2011-2.2 zo dňa 21. septembra 2011 o povolení výnimky podľa § 40 ods. 2,3 písm. c/ zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zák. č. 543/2002 Z.z.) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zák. č. 543/2002 Z.z., a to usmrtenie jedného jedinca medveďa hnedého v poľovnom revíri Baranovo a súčasne bola zamietnutá žiadosť žiadateľa - Slovenského poľovníckeho zväzu, Poľovníckeho združenia Baranovo, v časti týkajúcej sa povolenia výnimky na usmrtenie ďalšieho jedinca medveďa hnedého v uvedenom poľovnom revíri.

Minister v rozkladovom konaní zmenil podmienky rozhodnutia v zmysle § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z.z. a určil, že odstrel možno zrealizovať v lokalite Obernauerová, Zadky a Sedlo, k. ú. J., L., D., I., A., E., D., odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30. novembra 2011 posliežkou a postriežkou a do 15. decembra 2011 postriežkou a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 posliežkou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

Z obsahu pripojeného spisu je možné zväčša zistiť iba všeobecné konštatovania o premnožení medveďa hnedého, tým aj o ohrození človeka, a škodách ním spôsobených, avšak konkrétne údaje nie sú zistiteľné ani zo správ ŠOP SR z 22. februára 2011, či 1. marca 2011 v ktorej sa taktiež uvádza viacmenej len konštatácia premnoženosti medveďa hnedého a to i v blízkosti ľudských obydí, spôsobené škody a najmä metodika výkonu odlovu, či odstrelu medveďa hnedého vo vopred určených lokalitách.

Odvolaciemu súdu je zrejmé, že odborníci ŠOP SR, CHKO, NAPANT-u, či Poľovníckych združení majú konkrétne skúsenosti, ktoré ich oprávnené vedú ku konštatovaniu o premnoženosti medveďa hnedého nielen na území Slovenskej republiky, ale i v konkrétnej lokalite, o prípadných útokoch tohto chráneného živočícha na človeka, či jeho majetok. Avšak bez toho, aby správny orgán - v tomto prípade žalovaný - zadovážil do spisu a v správnom konaní vykonal za prítomnosti účastníkov konania a vyhodnotil konkrétne podklady, správy, tvrdenia, či vysvetlenia o konkrétnych údajoch nie je možné vysloviť spoľahlivý záver, ktorý je obsiahnutý v napadnutom a preskúmanom rozhodnutí.

V súlade s ustanovením § 32 ods. 1, 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnejmu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Pre postup podľa § 40 ods. 2, 3 písm. c) zák. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov je v každom konkrétnom prípade nevyhnutné zistiť nielen neexistenciu inej alternatívy riešenia problému premnoženia medveďa hnedého než len povolením odstrelu jedného jedinca, tak aby nebola ohrozená jeho populácia ale tiež preukázanie, že správny orgán koná v záujme verejnej bezpečnosti ľudí.

Žalovaný preukázal, že ani oslovené Zoologické záhrady na Slovensku či v Čechách nemali záujem o jedinca medveďa hnedého. V pripojenom spise žalovaného sa však o tom žiaden záznam nenachádza. Je potrebné ho do spisu založiť. Inú alternatívu riešenia problému premnoženia v danej lokalite neskúmal.

V spise nie je založená žiadna zmienka o tom, aká je skladba súčasnej populácie medveďa hnedého na území PZ Baranovo. Odvolací súd nemá na mysli samotné počty medveďov, ktoré zrejme, hoci rozporuplne vyplývajú zo samotnej žiadosti PZ Baranovo o povolenie výnimky, ako aj z odvolania žalovaného (16, resp. 6 až 10), ale najmä vek jedincov, ich pohlavie a zdravotný stav tak, aby bolo zaistené, že odlovom jedného jedinca nedôjde k takému stavu v danom teritóriu, ktorý by mohol viesť k ohrozeniu populácie tohto chráneného živočícha.

Najdôležitejšie je preukázať, že správny orgán povolil výnimku v záujme verejnej bezpečnosti ľudí.

V tomto smere určite nepostačuje poukázanie na určité príhody zo života a na neidentifikovateľné osoby. Vážne strety človeka s medveďom, pri ktorých je ohrozený majetok, či dokonca zdravie a život človeka sú nepochybne zadokumentované na Obecných úradoch, v nemocniciach, Policajnom, či Hasičskom a záchrannom zbore, minimálne však v miestnej tlači. Odtiaľ je povinný správny orgán čerpať zdroje informácií. Pritom ale nepostačuje samotné stretnutie medveďa s človekom, ale musí ísť o stretnutie atypické nielen miestom (napr. v mestskej či záhradkárskej lokalite, kde je veľká migrácia ľudí), ale aj a najmä správaním sa medveďa voči človeku (agresivita a nedostatok prirodzenej plachosti).

Napokon, v takom prípade by sa výnimka nemala vzťahovať na akéhokoľvek jedinca, tak ako bolo rozhodnuté v konkrétnom prípade, ale o jedinca, ktorý má v danej lokalite najväčšie sklony k prenikaniu do ľudskej civilizácie, nemá obavy z ľudí, či je dokonca pri stretnutí s ľuďmi agresívny a nedá sa nijako odplášiť či odohnať.

Z týchto dôvodov nespochybňujúc závery, znalosti a zistenia žalovaného a jeho odborných orgánov odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa, i keď z modifikovaných dôvodov, konštatuje nedostatočne zistený skutkový stav, ktorý tak, ako bol zistený doposiaľ, nemôže byť podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd sa stotožňuje i s tvrdením krajského súdu, že povinnosť správneho orgánu uvedenú v § 33 Správneho poriadku o tom, že správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, nemožno v nijakom prípade nahrádzať poukazovaním na práva účastníka konania podľa § 23 ods. 1, 4 Správneho poriadku, podľa ktorého účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom. Správny orgán poskytuje kópie spisov za úhradu materiálnych nákladov spojených so zhotovením kópií, zadovážením technických nosičov a s ich odoslaním. V tomto smere žalovaný pochybil.

Odvolací súd si však neosvojil tvrdenie prvostupňového súdu obsiahnutého v odôvodnení napadnutého rozsudku na strane 11, kde sa uvádza, že:

„Je nepochybné, že odborné orgány ŠOP SR, ktoré v konaní o udelenie výnimiek zaujímajú stanoviská pre potreby rozhodovania žalovaného, monitorujú stav medveďov v jednotlivých lokalitách ich výskytu, vyhodnocujú škody spôsobené medveďmi i realizáciu udelených výnimiek, o čom svedčia aj vyjadrenia ŠOP SR k jednotlivým žiadostiam žiadateľov o výnimku. V prejednávanej veci však žiadne konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme neboli podkladom rozhodnutia a preto žalovaný nemal s čím žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku oboznamovať. Z tohto hľadiska teda zákon v konaní porušený nebol“.

Podľa názoru odvolacieho súdu bolo úlohou správneho orgánu - žalovaného - pri úplnom a riadnom zisťovaní skutkového stavu, zabezpečiť prostredníctvom svojich odborných orgánov (ŠOP SR) konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme o stave medveďov v jednotlivých lokalitách, ich výskyte, vyhodnocovaní spôsobených škôd medveďmi i o realizácii udelených výnimiek na ich odlov. Nemožno konštatovať, že k porušeniu zákona nedošlo preto, že žalovaný nemal v danom prípade s čím oboznámiť účastníka konania. Bolo totiž jeho povinnosťou taký dôkaz zabezpečiť, vykonať a predložiť v zmysle citovaného ustanovenia pred rozhodnutím žalobcovi na oboznámenie.

Tieto dôvody, i keď v pozmenenej podobe oproti odôvodneniu napadnutého prvostupňového rozsudku, viedli odvolací súd k potvrdeniu rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/54/12-105 zo dňa 23. januára 2013, ktorý je zákonný a správny, a navyše (na rozdiel od preskúmaného rozhodnutia žalovaného) akcentuje individuálnosť a konkrétnosť správneho rozhodovania majúce na zreteli konkrétny záujem v konkrétnej prerokúvanej veci, pred všeobecnými nekonkrétnymi úvahami tvoriacimi podklad pri rozhodovaní v konkrétnej administratívno-právnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V.

Trovy konania

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli. Žalovaný bol v konaní neúspešný a zo zákona nemá ani na náhradu trov konania nárok.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.